Vlaams
Parlement

1522 (2017-2018) – Nr. 1
ingediend op 14 maart 2018 (2017-2018)

Ontwerp van decreet

betreffende de vrijwillige samenvoeging
van de gemeenten Puurs en Sint-Amands
en tot wijziging van de bijlage
bij het decreet van 5 juli 2002
tot vaststelling van de regels
inzake de dotatie en de verdeling
van het Vlaams Gemeentefonds
en de bijlage bij het Lokaal en
Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011

verzendcode: BIN

INHOUD

Memorie van toelichting 3
Voorontwerp van decreet..... 11
Advies van de Raad van State 17
Ontwerp van decreet..... 29

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Dit ontwerp van decreet beoogt de vrijwillige samenvoeging op 1 januari 2019 van de samen te voegen gemeenten Puurs en Sint-Amands tot een nieuwe gemeente Puurs-Sint-Amands.

2. Situering

Het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016 bevat gedetailleerde bepalingen over de procedure om tot een vrijwillige samenvoeging van gemeenten te kunnen overgaan. Verder bevat het decreet de toepasselijke principes, de randvoorwaarden en de gevolgen die gepaard gaan met een vrijwillige samenvoeging van gemeenten.

De gemeenteraden van Puurs en Sint-Amands hebben bij besluiten van 18 september 2017 op eigen initiatief de principiële beslissing tot samenvoeging van beide gemeenten goedgekeurd en hun gezamenlijke intentie tot samenvoeging kenbaar gemaakt aan de Vlaamse Regering. Deze beslissingen bevatten de beoogde datum van samenvoeging.

Bij besluiten van 20 november 2017 hebben de gemeenteraden het gezamenlijk voorstel tot samenvoeging van deze gemeenten goedgekeurd. Het gezamenlijk voorstel tot samenvoeging bevat de naam van de nieuwe gemeente, namelijk Puurs-Sint-Amands, de kadastrale gegevens waaruit de grenzen van de nieuwe gemeente blijken en de beoogde samenvoegingsdatum. Dit gezamenlijk voorstel werd correct ingediend bij de Vlaamse Regering en vormt de formele basis voor dit ontwerp van decreet.

3. Inhoud

Dit ontwerp van samenvoegingsdecreet bevat, overeenkomstig artikel 10 van het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016, de volgende bepalingen:
- de naam van de samen te voegen gemeenten, waarbij de oorspronkelijke gemeenten worden opgeheven;
- de naam van de nieuwe gemeente die wordt ingesteld;
- de samenvoegingsdatum;
- de aanduiding van de grenzen van de nieuwe gemeente.

Verder bevat dit ontwerp van decreet:
- de datum waarop de kiezers uit de samengevoegde gemeenten worden bijeengeroepen;
- bepalingen betreffende de toepassing van artikel 102 tot en met 115 van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006;
- een wijziging van de bijlage bij het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds;
- een wijziging van de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011;
- een bepaling over de inwerkingtreding.

4. Advies van de Raad van State

De afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft op 7 februari 2018 advies uitgebracht bij dit voorontwerp van decreet (advies 62.790/3). In dat advies komt de Raad van State tot de conclusie dat de afwijking van de verplichtingen, vermeld in artikel 102 tot en met 115 van het Bodemdecreet, zoals opgenomen in de artikelen 5 en 6 van het voorontwerp van decreet, bestaanbaar is met enerzijds artikel 23 van de Grondwet en anderzijds met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

In zijn advies heeft de Raad van State wel opmerkingen bij de tekst van artikel 5 van het voorontwerp van decreet.

Die bepaling voorziet voor de overdracht van risicogronden in het kader van de samenvoeging van de gemeenten in een afwijking van de verplichtingen, vermeld in de artikelen 102 tot en met 115 van het Bodemdecreet. Conform artikel 5 van het voorontwerp moeten die verplichtingen niet voorafgaand aan de overdracht door de overdrager worden nagekomen, maar wel na de samenvoeging door de nieuwe gemeente en dit conform de termijnen, vermeld in artikel 31 van het Bodemdecreet. Artikel 31 werd bij decreet van 8 december 2017 in het Bodemdecreet ingevoegd en voorziet in een verplichting voor de eigenaar/exploitant om voor een bepaalde datum een oriënterend bodemonderzoek uit te voeren op risicogronden met potentieel historische bodemverontreiniging (dat is bodemverontreiniging tot stand gekomen vóór 29 oktober 1995) waarvoor nog geen oriënterend bodemonderzoek gebeurd is. De uiterste datum voor die onderzoeksplicht is in artikel 31 van het Bodemdecreet vastgesteld op 31 december 2021, 31 december 2023 of 31 januari 2027, afhankelijk van de aard van de risico-inrichting die op de grond wordt of werd geëxploiteerd (categorie O, A of B).

De Raad van State stelt in zijn advies dat de verwijzing naar artikel 31 van het Bodemdecreet onvoldoende duidelijkheid geeft wat betreft de termijn waarbinnen de nieuwe gemeente (nieuw openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, OCMW) de verplichtingen moet naleven. Hij geeft aan dat de tekst van artikel 5 van het voorontwerp op twee punten moet worden verduidelijkt.

In de eerste plaats merkt de Raad van State op dat niet noodzakelijk alle risicogronden die in het kader van de samenvoeging worden overgedragen onder het toepassingsgebied van de nieuwe onderzoeksplicht en de daaraan gekoppelde termijnen van artikel 31 van het Bodemdecreet vallen. Zo worden bijvoorbeeld de gronden waar de exploitatie van de risico-inrichtingen pas na 28 oktober 1995 is begonnen, niet gevat door artikel 31 van het Bodemdecreet. De Raad van State geeft aan dat het op basis van de tekst van artikel 5 van het voorontwerp niet voor alle risicogronden duidelijk is voor uiterlijk welke datum het oriënterend bodemonderzoek moet worden uitgevoerd en het verslag ervan aan de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) moet worden bezorgd. De Raad van State vraagt dan ook een verduidelijking van de tekst op dit punt.

In opvolging van het advies van de Raad van State wordt artikel 5 van het voorontwerp aangepast in die zin dat voor alle categorieën van risicogronden nu duidelijk wordt aangegeven wat de uiterste datum voor de uitvoering van het oriënterend bodemonderzoek is. Dit gebeurt met behoud van de data, vermeld in artikel 31 van het Bodemdecreet: 31 december 2021, 31 december 2023 of 31 januari 2027, afhankelijk van de aard van de risico-inrichting die op de grond wordt of werd geëxploiteerd (categorie O, A of B).

Verder merkt de Raad van State in zijn advies op dat artikel 31 van het Bodemdecreet betrekking heeft op de verplichting tot een oriënterend bodemonderzoek en in die bepaling dus enkel het tijdstip voor de uitvoering van een oriënterend bodemonderzoek wordt vastgelegd. De overdrachtsverplichtingen van de artike-

len 102 tot en met 115 van het Bodemdecreet voorzien daarnaast evenwel in sommige gevallen in een beschrijvend bodemonderzoek en in een saneringsverplichting. Volgens de Raad van State is het op basis van de tekst van artikel 5 van het voorontwerp dan ook niet duidelijk binnen welke termijn de nieuwe gemeente die eventuele verdere verplichtingen moet naleven. De Raad van State adviseert om in artikel 5 ook voor het beschrijvend bodemonderzoek en de saneringsplicht in een termijn te voorzien of de OVAM de bevoegdheid te verlenen om die termijnen te bepalen.

In opvolging van het advies van de Raad van State wordt in artikel 5 uitdrukkelijk voorzien dat de OVAM de termijn kan bepalen waarbinnen het beschrijvend bodemonderzoek en de bodemsanering moeten worden uitgevoerd als die noodzakelijk zijn conform de bepalingen van het Bodemdecreet. In de gewone procedure van het Bodemdecreet heeft de OVAM ook reeds de bevoegdheid om de uitvoeringstermijn voor die verplichtingen op te leggen: zie artikel 11, tweede lid, artikel 22, tweede lid, en artikel 53 van het Bodemdecreet.

De Raad van State heeft in zijn advies eveneens opmerkingen geformuleerd bij de tekst van artikel 7 van het voorontwerp van decreet.

Artikel 7 van het voorontwerp van decreet is erop gericht de bijlage van het Gemeentefondsdecreet van 5 juli 2002, waarin voor de Vlaamse gemeenten de aandelen worden bepaald in de aanvullende dotatie (ten gevolge van de integratie van een aantal sectorale subsidies in het Gemeentefonds), te wijzigen voor wat betreft de samen te voegen gemeenten en de nieuwe gemeente. Het aandeel van de nieuwe gemeente in die aanvullende dotatie is daarbij gelijk aan de som van de aandelen van de samen te voegen gemeenten in de aanvullende dotatie voor 2018.

De Raad van State verwijst voor artikel 7 van het voorontwerp naar zijn eerder geformuleerde opmerkingen in advies 57.317/3 van 27 april 2015 bij het voorontwerp van decreet van 3 juli 2015, over de verdeling van de gemeentelijke aandelen in de aanvullende dotatie van het Gemeentefonds. Omdat enerzijds de verdeling van de aanvullende dotatie onder de gemeenten gestoeld is op verdelingscriteria die golden voor het voeren van een specifiek beleid in bepaalde sectoren (en niet op criteria gestoeld voor het voeren van beleid in aangelegenheden van gemeentelijk belang) en anderzijds omdat de verdeling geldt zonder enige beperking in de tijd en zonder dat het ontwerp in evaluatie- of aanpassingsmechanismen voorziet, stelt de Raad van State dat dit "niet bestaanbaar" is met het Europees Handvest inzake lokale autonomie.

Zoals eerder beargumenteerd in de repliek op de opmerkingen van de Raad van State bij het voorontwerp van decreet van 3 juli 2015 (zie memorie van toelichting in *Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 357/1) volgt de Vlaamse Regering de redenering van de Raad van State niet en wijzigt zij bijgevolg het uitgewerkte verdelingscriterium niet naar aanleiding van het voorliggende samenvoegingsdecreet. De gemeentelijke aandelen in de aanvullende dotatie zijn namelijk:

- wel degelijk vastgesteld op basis van objectieve criteria en rekening houdend met het gemeentelijk belang. Zij zijn vastgesteld op basis van doelstellingen en acties (met de daaraan gekoppelde uitgaven) ingeschreven in de gemeentelijke strategische meerjarenplanningen 2014-2019;
- wel degelijk verenigbaar met het Europees Handvest inzake lokale autonomie. Als het geheel van de financiering van de lokale besturen onder de loep wordt gehouden, kan niet worden ontkend dat er voldoende financiële autonomie is voor de lokale besturen, hetgeen het handvest vereist. Ondanks het feit dat de middelen uit de aanvullende dotatie niet geïndexeerd worden, is voor de hoofddotatie van het Gemeentefonds, die veel groter is dan deze aanvullende dotatie (2,6 miljard euro versus 131 miljoen euro in 2018) al sinds 2003 een groeivoet van 3,5% van toepassing. De algemene financieringsmiddelen hou-

den dus wel rekening met de werkelijke groei van de kosten voor de uitvoering van gemeentelijke taken. Door de toevoeging van zeven sectorale subsidies aan het Gemeentefonds werd de basisfinanciering en de autonome beleidsruimte voor de gemeenten nog uitgebreid, wat volledig in overeenstemming is met het handvest;
– niet statisch: het staat de decreetgever volledig vrij om in de toekomst de huidige verdelingscriteria aan te passen in het licht van eventuele maatschappelijke veranderingen.

Daarnaast ontstaat ook geen onredelijkheid door aan de nieuwe gemeente de som van de aandelen van de samen te voegen gemeenten toe te kennen.

B. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

Conform artikel 19, §1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (hierna BWHI genoemd) moet een ontwerp van decreet vermelden of er een gewest- of gemeenschapsaangelegenheid wordt geregeld.

Het huidige ontwerp regelt zowel een gewest- als een gemeenschapsaangelegenheid. De gewesten zijn immers bevoegd voor de aangelegenheden, vermeld in artikel 6, §1, VIII, 1° en 2°, van de BWHI. De gemeenschappen zijn sedert de vierde staatshervorming (bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur) bevoegd voor het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met inbegrip van de organieke regels betreffende de OCMW’s (artikel 5, §1, II, 2). Aangezien de samenvoeging van de gemeenten ook de samenvoeging van de OCMW’s die deze gemeenten bedienen tot gevolg heeft, betreft het ontwerp van decreet ook gemeenschapsaangelegenheden.

Hoofdstuk 2. Samenvoegingsbepalingen

Artikel 2

De samen te voegen gemeenten Puurs en Sint-Amands worden op 1 januari 2019 opgeheven en samengevoegd tot een nieuwe gemeente, genaamd Puurs-Sint-Amands. De samenvoegingsdatum wordt dus vastgesteld op 1 januari 2019.

De naam en de samenvoegingsdatum opgenomen in deze bepaling komen overeen met deze opgenomen in het gezamenlijk voorstel tot samenvoeging van de betrokken gemeenteraden.

De samenvoeging van gemeenten heeft, overeenkomstig artikel 38 van het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016, van rechtswege bij elke nieuwe gemeente de oprichting van een nieuw OCMW tot gevolg. De OCMW's van de samengevoegde gemeenten worden opgeheven op de samenvoegingsdatum.

Artikel 3

De samenvoeging van het volledige grondgebied van de gemeenten Puurs en Sint-Amands tot de nieuwe gemeente Puurs-Sint-Amands gebeurt zonder wijziging van de buitengrenzen.

Hoofdstuk 3. Verkiezingen

Artikel 4

Overeenkomstig artikel 218, §1, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, worden in geval van een vrijwillige samenvoeging met toepassing van het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016, buitengewone verkiezingen georganiseerd.

In afwijking van artikel 218, §3, eerste lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, wordt in dit artikel bepaald dat de buitengewone verkiezing van de eerste gemeenteraad van de nieuwe gemeente zal plaatshebben op 14 oktober 2018. De datum waarop de kiezers hun stem moeten uitbrengen, zal dus samenvallen met de gewone verkiezingen.

Hoofdstuk 4. Bepalingen betreffende de toepassing van artikel 102 tot en met 115 van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006

Artikel 5

In toepassing van artikel 12, §2, van het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016 worden de onroerende goederen van de samengevoegde gemeenten Puurs en Sint-Amands op de samenvoegingsdatum van rechtswege aan de nieuwe gemeente Puurs-Sint-Amands overgedragen.

Het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 bevat een aantal dwingende bepalingen die een overdrager moet naleven naar aanleiding van de overdracht van gronden, in het bijzonder bij de overdracht van risicogronden. Risicogronden zijn gronden waarop welbepaalde door de Vlaamse Regering aangeduide inrichtingen worden of werden geëxploiteerd met een verhoogd risico op bodemverontreiniging (artikel 2, 13° en 14°, Bodemdecreet).

In het kader van voorliggende samenvoeging worden risicogronden overgedragen naar de nieuwe gemeente Puurs-Sint-Amands. Dit betekent dat de bijzondere procedure voor de overdracht van risicogronden van het Bodemdecreet (artikel 102 tot en met 115 Bodemdecreet) ook hier van toepassing zou zijn. Volgens deze regeling moeten de overdragers voor de overdracht van de risicogronden een orienterend bodemonderzoek uitvoeren en het verslag ervan aan de OVAM bezorgen. Afhankelijk van de resultaten van het oriënterend bodemonderzoek moet de overdrager nog verdere verplichtingen (beschrijvend bodemonderzoek, bodemsaneringsproject, verbintenis tot bodemsaneringswerken tegenover de OVAM en financiële zekerheid) naleven alvorens de overdracht kan gebeuren. Een normaal zorgvuldige en diligente uitvoering van de hogervermelde bodemverplichtingen vergt een zekere tijd en het is duidelijk dat de uitvoering ervan niet tijdig haar beslag kan krijgen binnen de timing van voorliggende samenvoeging. Met oog op de continuïteit van de openbare dienst en de normale werking van de nieuwe gemeente wordt in dit samenvoegingsdecreet een afwijkende regeling voorzien, in die zin dat de overdracht van de risicogronden aan de nieuwe gemeente Puurs-Sint-Amands op de samenvoegingsdatum kan gebeuren zonder vooraf de overdrachtsverplichtingen van het Bodemdecreet te moeten naleven. De bijzondere regeling voor de overdracht van risicogronden uit het Bodemdecreet heeft evenwel niet enkel de bescherming van de verwerver van risicogronden op het oog (vermijden van onwetend aankopen van een verontreinigde grond met de daaraan gekoppelde onderzoeks- en saneringsplicht). De overdracht van risicogronden wordt ook aangegrepen als verplicht onderzoeks- en eventueel saneringsmoment met oog op de bescherming van mens en milieu tegen de gevaren van de eventueel aanwezige bodemverontreiniging en dus in het algemeen belang.

Om die reden wordt in artikel 5 van het samenvoegingsdecreet bepaald dat de nieuwe gemeente de verplichtingen alsnog moet naleven na de samenvoeging en dus na de overdracht.

In eerste instantie gaat het om de uitvoering van het oriënterend bodemonderzoek. Voorzien wordt dat het oriënterend bodemonderzoek wordt uitgevoerd en het verslag ervan bij de OVAM ingediend vóór 31 december 2021, 31 december 2023, dan wel 31 januari 2027, afhankelijk van de aard van de risico-inrichting(en) die op de grond wordt of werd geëxploiteerd (categorie O, A of B). Het gaat om de data die ook gelden voor de nieuwe onderzoeksplicht van artikel 31 van het Bodemdecreet die bij decreet van 8 december 2017 in het Bodemdecreet werd ingevoegd.

Als conform de bepalingen van het Bodemdecreet verdere maatregelen noodzakelijk zijn, bepaalt de OVAM de termijn waarbinnen het beschrijvend bodemonderzoek en de eventuele bodemsanering moet worden uitgevoerd. In de gewone procedure van het Bodemdecreet heeft de OVAM ook reeds de bevoegdheid om de uitvoeringstermijn voor die verplichtingen op te leggen: zie artikel 11, tweede lid, artikel 22, tweede lid, en artikel 53 van het Bodemdecreet.

Om de voormelde verplichtingen op een diligente wijze te kunnen uitvoeren, zal de nieuwe gemeente tijdig moeten oplijsten welke van haar gronden onder de respectievelijke verplichtingen vallen. Binnen het jaar na de samenvoeging maakt de nieuwe gemeente hiervan een inventaris op die ze aan de OVAM bezorgt met oog op de opvolging van de uitvoering van de verplichtingen.

Artikel 6

De regeling, opgenomen in artikel 5, is ook van toepassing op de overdracht van risicogronden van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van de samengevoegde gemeenten Puurs en Sint-Amands naar het nieuwe openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de nieuwe gemeente Puurs-Sint-Amands.

Hoofdstuk 5. Wijzigingsbepalingen

Artikel 7

Artikel 7 voegt in de bijlage ‘Aanvullende dotatie ter vervanging van diverse sectorale subsidies’ bij het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, toegevoegd bij het decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018, de fusiegemeente toe met het bijbehorende bedrag en het overeenkomstige percentage in het totaal van deze aanvullende dotatie. Tegelijk worden de samengevoegde gemeenten en de daarbij horende bedragen en percentages opgeheven.

Puurs-Sint-Amands heeft hierdoor recht op 430.195,00 euro, zijnde de som van 307.673,91 euro (Puurs) en 122.521,09 euro (Sint-Amands), wat neerkomt op 0,3284% van het totaal van de aanvullende dotatie.

Artikel 8

De bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 wordt gewijzigd. De gemeenten Puurs en Sint-Amands, opgenomen onder het provinciedistrict Mechelen van de provincie Antwerpen, worden opgeheven en bijgevolg worden deze verwijderd uit de bijlage. De nieuwe gemeente Puurs-Sint-Amands wordt toegevoegd bij het provinciedistrict Mechelen van de provincie Antwerpen.

Hoofdstuk 6. Inwerkingtreding

Artikel 9

Dit artikel bepaalt de inwerkingtreding van artikel 7 en 8. Dit zijn de bepalingen over de wijzigingen aan de bijlagen bij het Gemeentefonds en het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

VOORONTWERP VAN DECREET

Vlaamse Regering

Voorontwerp van decreet betreffende de vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Puurs en Sint-Amands en tot wijziging van de bijlage bij het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds en de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding en de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Samenvoegingsbepalingen

Art. 2. De gemeenten Puurs en Sint-Amands worden op 1 januari 2019 samengevoegd tot een nieuwe gemeente, genaamd Puurs-Sint-Amands.

Art. 3. De grens van de nieuwe gemeente Puurs-Sint-Amands wordt gevormd door de buitengrenzen van de samengevoegde gemeenten Puurs en Sint-Amands, zoals bijgehouden door de Administratie Opmetingen en Waarderingen binnen de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie van de Federale Overheidsdienst Financiën. De binnengrens tussen de samengevoegde gemeenten vervalt.

Hoofdstuk 3. Verkiezingen

Art. 4. In afwijking van artikel 218, §3, eerste lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 worden de kiezers uit de samengevoegde gemeenten Puurs en Sint-Amands bijeengeroepen op 14 oktober 2018.

Hoofdstuk 4. Bepalingen betreffende de toepassing van artikel 102 tot en met 115 van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006

Art. 5. In het kader van de samenvoeging, vermeld in artikel 2 van dit decreet, kan de overdracht van risicogronden, vermeld in artikel 2, 13° en 18°, van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006, gebeuren zonder dat voorafgaand aan de verplichtingen, vermeld in artikel 102 tot en met 115 van het voormelde decreet, moet worden voldaan. Die verplichtingen, vermeld in artikel 102 tot en met 115 van het voormelde decreet, worden door de nieuwe gemeente Puurs-Sint-Amands na de samenvoeging nagekomen conform de termijnen, vermeld in artikel 31 van het voormelde decreet.

Art. 6. Artikel 5 is van overeenkomstige toepassing op de overdracht van risicogronden van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van de samengevoegde gemeenten Puurs en Sint-Amands naar het nieuwe openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de nieuwe gemeente Puurs-Sint-Amands.

Hoofdstuk 5. Wijzigingsbepalingen

Art. 7. In de bijlage bij het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, toegevoegd bij het decreet van 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de rij

"

SINT-AMANDS	122 521,09	0,0935%

"

wordt opgeheven;

2° de rij

"

PUURS	307 673,91	0,2348%

"

wordt vervangen door wat volgt:

"

PUURS-SINT-AMANDS	430 195,00	0,3284%

".

Art. 8. In de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, vervangen bij het decreet van 30 juni 2017, worden in de rubriek Provincie Antwerpen de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de rij

"

Sint-Amands

"

wordt opgeheven;

2° de rij

"

Puurs

"

wordt vervangen door wat volgt:

"

Puurs-Sint-Amands

".

Hoofdstuk 6. Inwerkingtreding

Art. 9. Artikel 7 en 8 treden in werking op 1 januari 2019.

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 62.790/3
van 7 februari 2018

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest 'betreffende de vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Puurs en Sint-Amands en tot wijziging van de bijlage bij het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds en de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011'

Op 8 januari 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest 'betreffende de vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Puurs en Sint-Amands en tot wijziging van de bijlage bij het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds en de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011'.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 30 januari 2018. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 7 februari 2018.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest strekt ertoe de gemeenten Puurs en Sint-Amands op 1 januari 2019 samen te voegen tot de gemeente Puurs-Sint-Amands (artikel 2 van het voorontwerp). De grens van die nieuwe gemeente wordt bepaald (artikel 3), evenals de datum waarop de kiezers uit de samen te voegen gemeenten worden bijeengeroepen (artikel 4). Er wordt voor de risicogronden die eigendom zijn van de samen te voegen gemeenten en van hun openbare centra voor maatschappelijk welzijn (hierna: OCMW's), in een afwijking voorzien van de verplichtingen vermeld in de artikelen 102 tot 115 van het decreet van 27 oktober 2006 'betreffende de bodemsanering en de bodembescherming' (hierna: Bodemdecreet van 27 oktober 2006) (artikelen 5 en 6). Voorts wordt de bijlage gewijzigd bij het decreet van 5 juli 2002 'tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds', waarin de aandelen worden bepaald in de aanvullende dotatie waarop de gemeenten recht hebben (artikel 7). Ook wordt de bijlage gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011 'houdende de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen en houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn' teneinde de nieuwe gemeente in een provinciedistrict in te delen (artikel 8).

Ten slotte wordt de inwerkingtreding van de artikelen 7 en 8 van het aan te nemen decreet geregeld (artikel 9).

ALGEMENE OPMERKINGEN

A. De afwijking van de verplichtingen vermeld in de artikelen 102 tot 115 van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006

3.1. In de artikelen 5 en 6 van het voorontwerp wordt bepaald dat de overdracht van risiscogronden van de samen te voegen gemeenten en hun OCMW's naar respectievelijk de nieuwe gemeente en het nieuwe OCMW ervan, kan gebeuren zonder dat voorafgaand aan de verplichtingen vermeld in de artikelen 102 tot 115 van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 moet worden voldaan. Die verplichtingen worden door de nieuwe gemeente na de samenvoeging nagekomen.

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

3.2.1. De artikelen 102 tot 115 van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 voorzien bij de overdracht van risicogronden in een verplichting om een oriënterend en, desgevallend, een beschrijvend bodemonderzoek uit te voeren, evenals in een saneringsplicht ten laste van de overdrager van deze risicogronden. Die verplichtingen houden niet alleen waarborgen in voor de overnemer, maar ook voor de omwonenden en voor de bescherming van het leefmilieu in het algemeen. Derhalve rijst de vraag of de ontworpen afwijking van die verplichtingen geen afbreuk doet aan het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu dat wordt gewaarborgd bij artikel 23, derde lid, 4°, van de Grondwet.

3.2.2. Artikel 23 van de Grondwet impliceert inzake het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu een *standstill*-verplichting, die eraan in de weg staat dat de bevoegde wetgever het beschermingsniveau dat wordt geboden door de van toepassing zijnde wetgeving in aanzienlijke mate vermindert, zonder dat daarvoor redenen zijn die verband houden met het algemeen belang.[2] Die verplichting geldt ook ten aanzien van het beschermingsniveau van het leefmilieu inzake bodembeheer.[3]

De voormelde *standstill*-verplichting kan echter niet zo worden begrepen dat ze de decreetgever zouden verbieden wijzigingen aan te brengen in de regeling van de overdracht van risicogronden. Zij verbiedt enkel maatregelen te nemen die een aanzienlijke achteruitgang zouden betekenen van het bij artikel 23, derde lid, 4°, van de Grondwet gewaarborgde recht, zonder dat daarvoor redenen zijn die verband houden met het algemeen belang, maar zij ontzegt de decreetgever niet de bevoegdheid om te oordelen hoe dat recht op de meeste adequate wijze kan worden gewaarborgd.[4]

3.2.3. In de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet wordt over de afwijking waarin de artikelen 5 en 6 van het voorontwerp voorzien, het volgende opgemerkt:

> "Het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 bevat een aantal dwingende bepalingen die een overdrager moet naleven naar aanleiding van de overdracht van gronden, in het bijzonder bij de overdracht van risicogronden. Risicogronden zijn gronden waarop welbepaalde door de Vlaamse Regering aangeduide inrichtingen worden of werden geëxploiteerd met een verhoogd risico op bodemverontreiniging (art. 2,13° en 14° Bodemdecreet).
>
> In het kader van voorliggende samenvoeging worden risicogronden overgedragen naar de nieuwe gemeente (...). Dit betekent dat de bijzondere procedure voor de overdracht van risicogronden van het Bodemdecreet (art. 102-115 Bodemdecreet) ook hier van toepassing zou zijn. Volgens deze regeling moeten de overdragers voor de overdracht van de risicogronden een oriënterend bodemonderzoek uitvoeren en het verslag ervan aan de OVAM bezorgen. Afhankelijk van de resultaten van het oriënterend bodemonderzoek moet de overdrager nog verdere verplichtingen (beschrijvend bodemonderzoek, bodemsaneringsproject, verbintenis tot bodemsaneringswerken

[2] Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie o.m.: GwH 3 december 2015, nr. 175/2015, B.4.2; GwH 27 januari 2016, nr. 12/2016, B.5.1; GwH 16 juni 2016, nr. 94/2016, B.4; GwH 6 oktober 2016, nr. 125/2016, B.17.1; GwH 1 december 2016, nr. 153/2016, B.14.2; GwH 15 juni 2017, nr. 72/2017, B.6.

[3] Zie GwH 3 mei 2012, nr. 58/2012, B.2.3 tot B.2.4.3.5.

[4] GwH 6 oktober 2016, nr. 125/2016, B.17.1.

tegenover de OVAM en financiële zekerheid) naleven alvorens de overdracht kan gebeuren.

Een normaal zorgvuldige en diligente uitvoering van de hogervermelde bodemverplichtingen vergt een zekere tijd en het is duidelijk dat de uitvoering ervan niet tijdig haar beslag kan krijgen binnen de timing van voorliggende samenvoeging. Met [het] oog op de continuïteit van de openbare dienst en de normale werking van de nieuwe gemeente wordt in dit samenvoegingsdecreet een afwijkende regeling voorzien, in die zin dat de overdracht van de risicogronden aan de nieuwe gemeente (...) op de samenvoegingsdatum kan gebeuren zonder vooraf de overdrachtsverplichtingen van het Bodemdecreet te moeten naleven.

De bijzondere regeling voor de overdracht van risicogronden uit het Bodemdecreet heeft evenwel niet enkel de bescherming van de verwerver van risicogronden op het oog (vermijden van onwetend aankopen van een verontreinigde grond met de daaraan gekoppelde onderzoeks- en saneringsplicht). De overdracht van risicogronden wordt ook aangegrepen als verplicht onderzoeks- en eventueel saneringsmoment met oog op de bescherming van mens en milieu tegen de gevaren van de eventueel aanwezige bodemverontreiniging en dus in het algemeen belang. Om die reden wordt in het samenvoegingsdecreet bepaald dat de nieuwe gemeente de verplichtingen alsnog moet naleven na de samenvoeging en dus na de overdracht, en dit conform de termijnen bepaald in artikel 31 van het Bodemdecreet."

Uit de ontworpen regeling blijkt dat de verplichtingen die gelden voor de overdracht van risicogronden, niet worden afgeschaft. Er wordt enkel in een uitzondering voorzien op de regel dat aan die verplichtingen moet worden voldaan voorafgaandelijk aan de overdracht. In artikel 5, tweede zin, van het voorontwerp wordt evenwel uitdrukkelijk bepaald dat de nieuwe gemeente alsnog die verplichtingen moet nakomen. Bovendien wordt ook de termijn bepaald waarbinnen de gemeente dat dient te doen.[5] Derhalve leidt de ontworpen regeling er enkel toe dat de verplichtingen vermeld in de artikelen 102 tot 115 van het Bodemdecreet van 27 oktober 2007 op een later tijdstip worden gerealiseerd door de nieuwe gemeente.

Bijgevolg lijkt er geen sprake te zijn van een aanzienlijke achteruitgang van het bestaande beschermingsniveau, zodat de ontworpen regeling bestaanbaar is met artikel 23 van de Grondwet.

3.3.1. De afwijking waarin de artikelen 5 en 6 van het voorontwerp voorzien, doet eveneens een verschil in behandeling ontstaan tussen de samen te voegen gemeenten en hun OCMW's, en alle andere rechtspersonen die risicogronden overdragen, in het bijzonder wanneer een dergelijke overdracht kadert in de fusie van rechtspersonen, alsook tussen de omwonenden van de betrokken gronden en alle andere omwonenden van risicogronden.

3.3.2. Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof is een verschil in behandeling slechts verenigbaar met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie, wanneer dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betrokken maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het

[5] Maar zie dienaangaande opmerkingen 5.1 tot 5.5.

beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.[6]

3.3.3 Voor zover er al sprake is van vergelijkbare categorieën, moet vooreerst worden vastgesteld dat de voormelde verschillen in behandeling berusten op een objectief criterium, namelijk het gegeven dat de overdracht van risicogronden gebeurt in het kader van een bij decreet geregelde samenvoeging van gemeenten.

Uit de hiervoor aangehaalde memorie van toelichting blijkt dat de ontworpen regeling ertoe strekt "de continuïteit van de openbare dienst en de normale werking van de nieuwe gemeente" te verzekeren. Zodoende wordt zonder twijfel een wettig doel nagestreefd. De ontworpen regeling is tevens pertinent om dat doel te bereiken: er kan immers worden aangenomen dat zonder die overdracht, de werking van de nieuwe gemeente in het gedrang kan komen.

Ten slotte lijken de gevolgen van de ontworpen regeling niet onevenredig, aangezien, zoals hiervoor reeds is uiteengezet, de verplichtingen vermeld in de artikelen 102 tot 115 van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 alsnog moeten worden nagekomen door de nieuwe gemeente binnen de in artikel 31 van datzelfde decreet bepaalde termijnen.

Er kan dan ook worden besloten dat de voormelde verschillen in behandeling redelijk verantwoord zijn en dat de artikelen 5 en 6 van het voorontwerp bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B. De aanvullende dotatie van de nieuwe gemeente

4.1. Artikel 7 van het voorontwerp strekt ertoe de bijlage bij het decreet van 5 juli 2002 te wijzigen waarin de aandelen worden bepaald in de aanvullende dotatie waarop de gemeenten recht hebben. Die aanvullende dotatie vervangt de zogenaamde sectorale subsidies aan de gemeenten in de sectoren integratie en inburgering, armoedebestrijding, ontwikkelingssamenwerking, flankerend onderwijsbeleid, lokaal jeugdbeleid, lokaal cultuurbeleid en lokaal sportbeleid. Het aandeel van de nieuwe gemeente in die aanvullende dotatie is gelijk aan de som van de aandelen van de samen te voegen gemeenten in de aanvullende dotatie. Die aandelen stemden overeen met de aandelen die de gemeenten in kwestie voorheen ontvingen van de sectorale subsidies.

[6] Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv.: GwH 17 juli 2014, nr. 107/2014, B.12; GwH 25 september 2014, nr. 141/2014, B.4.1; GwH 30 april 2015, nr. 50/2015, B.16; GwH 18 juni 2015, nr. 91/2015, B.5.1; GwH 16 juli 2015, nr. 104/2015, B.6; GwH 16 juni 2016, nr. 94/2016, B.3.

4.2. In advies 57.317/3 van 27 april 2015 heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, evenwel het volgende opgemerkt over de verdeling van de gemeentelijke aandelen in de aanvullende dotatie aan het Vlaams Gemeentefonds:

> "7.5. (...)
>
> Het feit dat de sectorale subsidies in het verleden objectief werden verdeeld ter financiering van de door de gemeenten uit te voeren opdrachten in een tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest behorende specifieke aangelegenheid, houdt niet in dat die verdelingswijze geacht kan worden objectief te zijn in het kader van de algemene financiering van de gemeenten. Ten aanzien van de verplichting om het gemeentelijk belang te behartigen, staan de gemeenten in beginsel in dezelfde positie. In het ontwerp is de verdeling van de aanvullende dotatie, die bestemd is voor het voeren van een beleid in aangelegenheden van gemeentelijk belang, daarentegen gestoeld op verdelingscriteria die golden voor het voeren van een specifiek beleid in de voormelde sectoren, waarbij in sommige gevallen rekening werd gehouden met specifieke lokale omstandigheden. Zo moet, bijvoorbeeld, opdat een gemeente in aanmerking kan komen voor een integratiesubsidie, ten minste 10 percent van de personen die in de gemeente wonen, personen van vreemde herkomst zijn of ten minste 1000 personen die in de gemeente wonen, personen van vreemde herkomst zijn.[7] Ook hadden, bij de verdeling van de subsidies ter stimulering van het flankerend onderwijsbeleid, de zogenaamde centrumsteden voorrang op de andere gemeenten en wordt rekening gehouden met het aantal GOK-leerlingen die school lopen op het grondgebied van de gemeente.[8]
>
> 7.6. Bovendien gelden de ontworpen verdelingscriteria zonder enige beperking in de tijd en zonder dat in enige evaluatie- of aanpassingsmechanismen wordt voorzien. Zodoende zal bij de verdeling van de aanvullende dotatie geen rekening worden gehouden met evoluties in de toekomst, zoals bijvoorbeeld een aanzienlijke bevolkingstoename of -afname of een stijging of daling van het gemiddelde belastbaar inkomen van de bevolking van de betrokken gemeenten. Dit is niet bestaanbaar met artikel 9, lid 4, van het Europees Handvest 'inzake lokale autonomie', dat bepaalt dat de financiering van de lokale autoriteiten hen in staat moet stellen gelijke tred te houden, zoveel als in de praktijk mogelijk is, met de werkelijke groei van de kosten van het uitvoeren van hun taken.
>
> 7.7. Het verdelingscriterium om de gemeentelijke aandelen in de aanvullende dotatie aan het Vlaams Gemeentefonds te bepalen, moet derhalve worden herzien."[9]

---

[7] *Voetnoot 19 van het aangehaalde advies:* Artikel 2, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 oktober 2012 'tot uitvoering van diverse bepalingen van het decreet van 28 april 1998 betreffende het Vlaamse integratiebeleid', genomen ter uitvoering van artikel 30, § 2, van het decreet van 28 april 1998.

[8] *Voetnoot 20 van het aangehaalde advies:* Artikelen 6 en 6/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 oktober 2012 'betreffende de bepaling van de beleidsprioriteiten en de regeling van de procedure voor de toekenning van subsidies in het kader van het decreet van 30 november 2007 betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau'.

[9] Adv.RvS 57.317/3 van 27 april 2015 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest van 3 juli 2015 'tot wijziging van diverse decreten houdende de subsidiëring aan de lokale besturen en tot wijziging van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds', *Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 357/1, 103-106. Zie ook adv.RvS 62.260/1/3 van 16 oktober 2017 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap van 22 december 2017 'houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018', *Parl.St.* Vl.Parl. 2017-18, nr. 1313/1, 102-103.

4.3. Vermits in artikel 7 van het voorontwerp het aandeel van de nieuwe gemeente in de aanvullende dotatie overeenstemt met de som van de aandelen van de samen te voegen gemeenten in de aanvullende dotatie aan het Vlaams Gemeentefonds, gelden die opmerkingen evenzeer voor het thans voorliggende voorontwerp. Dat is des te meer het geval nu het aandeel van de nieuwe gemeente in de aanvullende dotatie aan het Vlaams Gemeentefonds wordt bepaald aan de hand van de verdeling van de sectorale subsidies die de samen te voegen gemeenten voorheen ontvingen. De nieuwe gemeente wordt derhalve niet afgerekend op het eigen gevoerde beleid, maar op dat van de samen te voegen gemeenten.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 5

5.1. In artikel 5, tweede zin, van het voorontwerp wordt bepaald dat de verplichtingen vermeld in de artikelen 102 tot 115 van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 door de nieuwe gemeente worden nagekomen "conform de termijnen, vermeld in artikel 31" van hetzelfde decreet.

5.2. Hieromtrent om uitleg gevraagd, bevestigde de gemachtigde dat aldus wordt verwezen naar de versie van artikel 31 dat bij artikel 18 van het decreet van 8 december 2017 'tot wijziging van diverse bepalingen van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 en artikel 38 van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, en tot opheffing van diverse bepalingen van het VLAREBO-besluit van 14 december 2007' opnieuw wordt opgenomen in de volgende lezing:

> "§ 1. Voor de volgende risicogronden waarop volgens de informatie in het grondeninformatieregister nog geen oriënterend bodemonderzoek is uitgevoerd, moet op initiatief en op kosten van de volgende personen een oriënterend bodemonderzoek worden uitgevoerd:
>
> 1° risicogronden waarop een of meer risico-inrichtingen, aangeduid in bijlage 1 van het VLAREBO-besluit van 14 december 2007 met kenletter 'O', worden geëxploiteerd met aanvang van de exploitatie vóór 29 oktober 1995: de exploitant van de risico-inrichting;
>
> 2° risicogronden waarop een of meer risico-inrichtingen, vermeld in bijlage 1 van het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, werden geëxploiteerd met aanvang van de exploitatie vóór 29 oktober 1995: de eigenaar van de risicogrond.
>
> De bodemsaneringsdeskundige onder wiens leiding het oriënterend bodemonderzoek werd uitgevoerd, dient het verslag in bij de OVAM.
>
> § 2. Het oriënterend bodemonderzoek moet worden uitgevoerd en het verslag ervan bij de OVAM worden ingediend voor het volgende tijdstip:
>
> 1° voor de risicogronden, vermeld in paragraaf 1, 1°: vóór 31 januari 2027;
>
> 2° voor de risicogronden, vermeld in paragraaf 1, 2°:
>
> a) als het gaat om een of meer risico-inrichtingen waarvan minstens één met kenletter 'B': vóór 31 december 2021;

b) als het gaat om een risico-inrichting met kenletter 'A', meerdere risico-inrichtingen met allemaal kenletter 'A' of meerdere risico-inrichtingen waarvan minstens één met kenletter 'A' en geen enkele met kenletter 'B': vóór 31 december 2023;

c) als het gaat om een risico-inrichting met kenletter 'O' of meerdere risico-inrichtingen met allemaal kenletter 'O': vóór 31 januari 2027.

(...)"

5.3. Met "de termijnen, vermeld in artikel 31" worden derhalve de data bedoeld die zijn bepaald in artikel 31, § 2, 1° en 2°, van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006. Daarover moet evenwel het volgende worden opgemerkt.

5.4. In artikel 31, § 2, van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 wordt het tijdstip bepaald vóór hetwelk het oriënterend bodemonderzoek moet worden uitgevoerd en het verslag ervan bij de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (hierna: OVAM) moet worden ingediend voor de risicogronden vermeld in artikel 31, § 1, 1° en 2°, van dat decreet. Het gaat derhalve enkel om "risicogronden waarop een of meer risico-inrichtingen, aangeduid in bijlage 1 van het VLAREBO-besluit van 14 december 2007 met kenletter 'O', worden geëxploiteerd met aanvang van de exploitatie vóór 29 oktober 1995" en om "risicogronden waarop een of meer risico-inrichtingen, vermeld in bijlage 1 van het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, werden geëxploiteerd met aanvang van de exploitatie vóór 29 oktober 1995". Dit zijn, volgens de parlementaire voorbereiding van het decreet van 8 december 2017, "gronden met historische bodemverontreiniging".[10] Nog volgens die parlementaire voorbereiding wordt in "een specifieke bodemonderzoeksplicht" voorzien "met die gronden als voorwerp"[11] en zullen "volgende gronden (...) niet vallen onder dit nieuwe onderzoeksmoment:

– risicogronden met in exploitatie zijnde risico-inrichtingen van categorie 'A' en 'B' waarvan de exploitatie is aangevat vóór 29 oktober 1995. Deze gronden hebben een periodieke onderzoeksplicht en moeten op basis van de bestaande regeling vóór 2028 onderzocht zijn (10-20 jaarlijks), tenzij ze omstreeks die datum zijn gestart;

– risicogronden met een risico-inrichting aangeduid met kenletter 'O' gestart na 29 oktober 1995. Deze gronden zullen onderzocht worden bij overdracht of stopzetting van de risico-inrichting 'O'. Indien bodemverontreiniging wordt aangetroffen, wordt deze verontreiniging als nieuwe bodemverontreiniging beschouwd;

– risicogronden met voormalige 'O', 'A' of 'B' waarvoor er al een oriënterend bodemonderzoek bij de OVAM voorhanden is."[12]

Er valt evenwel niet uit te sluiten dat de overdracht van risicogronden van de samen te voegen gemeenten of van de OCMW's van die gemeenten betrekking heeft op andere risicogronden dan die bedoeld in artikel 31, § 1, 1° en 2°, van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006. De vraag rijst binnen welke termijn de nieuwe gemeente ten aanzien van die

[10] *Parl.St.* Vl.Parl. 2016-17, nr. 1266/1, 4.

[11] *Ibidem.*

[12] *Ibid.*, 23.

risicogronden de verplichtingen vermeld in de artikelen 102 tot 115 van hetzelfde decreet moet nakomen. Dit moet worden verduidelijkt.

5.5. In artikel 31, § 2, van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 wordt enkel het tijdstip bepaald vóór hetwelk het oriënterend bodemonderzoek moet worden uitgevoerd. De artikelen 102 tot 115 van hetzelfde decreet voorzien daarnaast evenwel in sommige gevallen in een beschrijvend bodemonderzoek en in een saneringsplicht.

Gevraagd binnen welke termijnen de nieuwe gemeente desgevallend het beschrijvend bodemonderzoek moet uitvoeren of moet voldoen aan de saneringsplicht, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

> "De termijnen die bedoeld worden, zijn de termijnen van het oriënterend bodemonderzoek. In functie van de resultaten van dit onderzoek zal de OVAM de ernst van de verontreiniging beoordelen en de termijnen bepalen waarbinnen eventueel de volgende stap, *in casu* een beschrijvend bodemonderzoek moet uitgevoerd worden, en in een volgende fase eventueel het opstellen van een bodemsaneringsproject en het uitvoeren van de bodemsaneringswerken."

Het is de Raad van State, afdeling Wetgeving, evenwel niet duidelijk op grond van welke bepaling OVAM deze termijnen kan bepalen. Deze bevoegdheid wordt alvast niet aan OVAM verleend bij de artikelen 102 tot 115 van het Bodemdecreet van 26 oktober 2007. Uit de artikelen 104, §§ 1 en 2, en 109, §§ 1 en 2, van het Bodemdecreet van 26 oktober 2007 kan wel worden afgeleid dat OVAM een beschrijvend bodemonderzoek en desgevallend de sanering kan gelasten, maar er wordt enkel bepaald dat de *overdracht* niet kan plaatsvinden zolang het beschrijvend bodemonderzoek niet is uitgevoerd of zolang aan de saneringsplicht niet is voldaan. Vermits in het in artikel 5 van het voorontwerp geviseerde geval de overdracht reeds heeft plaatsgevonden, moet ook ten aanzien van het beschrijvend bodemonderzoek en de saneringsplicht in een termijn worden voorzien of moet OVAM de bevoegdheid worden verleend om die termijnen te bepalen.

DE GRIFFIER	DE VOORZITTER
Annemie GOOSSENS	Jo BAERT

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding en de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Samenvoegingsbepalingen

Art. 2. De gemeenten Puurs en Sint-Amands worden op 1 januari 2019 samengevoegd tot een nieuwe gemeente, genaamd Puurs-Sint-Amands.

Art. 3. De grens van de nieuwe gemeente Puurs-Sint-Amands wordt gevormd door de buitengrenzen van de samengevoegde gemeenten Puurs en Sint-Amands, zoals bijgehouden door de Administratie Opmetingen en Waarderingen binnen de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie van de Federale Overheidsdienst Financiën. De binnengrens tussen de samengevoegde gemeenten vervalt.

Hoofdstuk 3. Verkiezingen

Art. 4. In afwijking van artikel 218, §3, eerste lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 worden de kiezers uit de samengevoegde gemeenten Puurs en Sint-Amands bijeengeroepen op 14 oktober 2018.

Hoofdstuk 4. Bepalingen betreffende de toepassing van artikel 102 tot en met 115 van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006

Art. 5. In het kader van de samenvoeging, vermeld in artikel 2 van dit decreet, kan de overdracht van risicogronden, vermeld in artikel 2, 13° en 18°, van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006, gebeuren zonder dat voorafgaand aan de verplichtingen, vermeld in artikel 102 tot en met 115 van het voormelde decreet, moet worden voldaan.

De verplichtingen, vermeld in het eerste lid, worden door de nieuwe gemeente Puurs-Sint-Amands na de samenvoeging nagekomen conform de volgende termijnen:

1° het oriënterend bodemonderzoek wordt uitgevoerd en het verslag ervan bij de OVAM ingediend voor het volgende tijdstip:
   a) als het gaat om een risicogrond waarop een of meer risico-inrichtingen worden of werden geëxploiteerd waarvan minstens één met kenletter 'B': vóór 31 december 2021;

b) als het gaat om een risicogrond waarop een risico-inrichting met kenletter 'A', meerdere risico-inrichtingen met allemaal kenletter 'A', of meerdere risico-inrichtingen waarvan minstens één met kenletter 'A' worden of werden geëxploiteerd, en geen enkele met kenletter 'B': vóór 31 december 2023;
c) de overige risicogronden: vóór 31 januari 2027;

2° als conform artikel 104, §1, of artikel 109, §1, van voormeld decreet een beschrijvend bodemonderzoek noodzakelijk is, bepaalt de OVAM de termijn waarbinnen het beschrijvend bodemonderzoek moet worden uitgevoerd en het verslag ervan aan de OVAM moet worden bezorgd;

3° als conform artikel 104, §2, of artikel 109, §2, van voormeld decreet bodemsanering noodzakelijk is, bepaalt de OVAM de termijn waarbinnen de bodemsanering moet worden uitgevoerd.

Binnen 1 jaar na de samenvoeging, vermeld in artikel 2 van dit decreet, maakt de nieuwe gemeente Puurs-Sint-Amands een inventaris op van al haar risicogronden die vallen onder de respectievelijke verplichtingen, vermeld in het tweede lid, en bezorgt ze de inventaris aan de OVAM.

Art. 6. Artikel 5 is van overeenkomstige toepassing op de overdracht van risicogronden van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van de samengevoegde gemeenten Puurs en Sint-Amands naar het nieuwe openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de nieuwe gemeente Puurs-Sint-Amands.

Hoofdstuk 5. Wijzigingsbepalingen

Art. 7. In de bijlage bij het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, toegevoegd bij het decreet van 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de rij

"

SINT-AMANDS	122 521,09	0,0935%

"

wordt opgeheven;

2° de rij

"

PUURS	307 673,91	0,2348%

"

wordt vervangen door wat volgt:

"

PUURS-SINT-AMANDS	430 195,00	0,3284%

".

Art. 8. In de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, vervangen bij het decreet van 30 juni 2017, worden in de rubriek Provincie Antwerpen de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de rij

"

Sint-Amands

"

wordt opgeheven;

2° de rij

"

Puurs

"

wordt vervangen door wat volgt:

"

Puurs-Sint-Amands

".

Hoofdstuk 6. Inwerkingtreding

Art. 9. Artikel 7 en 8 treden in werking op 1 januari 2019.

Brussel, 2 maart 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE